

13.08.2026

UKA2026/426

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Naalakkersuisut Sullualummut (Nordvestpassagen) atatillugu Avannaani Avannaata-Kitaanilu imartatsinni umiarsuit angallannerisa annertusiartorsinnaanerata piniarfinnut, immami miluumasunut najukkamilu inuussutissarsiornikkut soqutigisanut kingunerluutigisinnaasai pinaveersaartinniarlugit kingusinnerpaamik UPA 2027-mi iliuusissanut pilersaarummik suliaqarnissamik peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Pilersaarummi Kalaallit Nunaata nammineq oqartussaaffiisa iluanni suliniutissat kiisalu naalagaaffimmi oqartussaasunik nunanilu tamalaani suleqatigisassanik attuumassutilinnik suleqatigiinnissamut periarfissat ilaatinneqassapput.

(Inatsisartunut ilaasortaq Isak Johannessen, Naleraq)

Tunngavilersuut:

Kalaallit Nunaanni immami miluumasunik piniarneq ilaatigut pisassiissutit, eqqissisimatitsinermut aalajangersakkat sumiiffinnilu aalajangersimasuni immikkut malittarisassat aqutigalugit aqunneqarpoq. Siunertarineqarpoq uumasogatigiit illersorneqarnissaat aammalu piniarnermik piujuartitsisumik ingerlatsisoqarsinnaanissaa. Qimusseriarsuarmi (Melville Bugt) pinngortitamik eqqissisimatitsivimmi piniarnermut umiarsuarnillu angallannermut immikkut aalajangersagaqarnera, sumiiffiit taakku qanoq mianerisariaqartiginerannik ersersitsivoq.

Peqatigisaanik siunissami Issittumi umiarsuit angallannerat annertusisinnaammat Kalaallit Nunaat piareersimasariaqarpoq. Sullualummut angallanneq Avannaani Avannaata-Kitaanilu imartatsinni umiarsuit angallannerannik annertunerusumik nassataqarsinnaavoq. Umiarsuit assartuutit angisuut, orsussamik assartuutit ilaasartaatillu nipiliornermik immamilu uumasunik akornusersuineramik pilersitsisinnaapput, piniarnermut sunniuteqarsinnaallutik aammalu ajutoortoqartillugu imartamik mingutsitsinermik aarlerinaateqartitsisinnaallutik, sumiiffinni pinngortitap pisuussutai najukkami inuiaqatigiinnut pingaaruteqarluinnartuullutik.

Kalaallit piniartut immami miluumasunik akisussaassuseqartumik aqutsinissaq qulakkeerniarlugu pisassiissutinut, eqqissisimatitsiffinnut killilersuutinullu allanut naleqqussartariaqartarput. Umiarsuit angallannerisa annertusinerata uumasut ingerlaartarfiinik imaluunniit piniarfinnut periarfissanik allanngortitsineratigut kingunerisassat najukkami piniartunut inuiaqatigiinnullu kisimi tutsinneqassanngillat. Taamaattumik sioqqutsisumik pilersaaruteqartoqartariaqarpoq, umiarsuit angallannerat,

pinngortitap illersorneqarnera aammalu immap pisuussutaannik inuussutissarsiuteqartut soqutigisaat oqimaaqatigiissillugit.

Sullualuk Kalaallit Nunaata imartaanut ilaanngilaq, imarsiornermut imartallu avatangiisinut tunngasut pingaarutillit arlallit Namminersorlutik Oqartussanit sulitiguneqarsimanngillat. Taamaattumik iliuusissat ilaat naalagaaffimmi oqartussaasunik nunanilu tamalaani suleqatigisassanik attuumassuteqartunik suleqateqarnissamik pisariaqartitsissapput. Taamaattumik pilersaarummi suut Naalakkersuisut namminneq iliuuseqarfigisinnaaneraat, suut naalagaaffimmi oqartussaasunik suleqateqarnissamik pisariaqartitsinersut, aammalu Kalaallit Nunaata nunani tamalaani suleqatigiinnermi suut anguniartariaqarnerai erseqqissarneqartariaqarput.

Iliuusissanut pilersaarummi ilaatigut angallaviit attuumassutillit piniarfiillu pinngortitamilu sumiiffiit mianerisariaqartut ataatsimut qulaajarneqartariaqarput, piffissat sumiiffiillu immikkut maluginiartariaqartut suussusersineqarlutik, nakkutilliinnermut upalungaarsimanermullu periarfissat allaaserineqarlutik kiisalu piniartut, kommunit soqutigisaqatigiillu allat attuumassutillit peqataatinneqarnissaat qulakkeerneqarluni. Siunnersuutip siunertarinngilaa umiarsuit angallannerat unitsinneqassasoq, kisianni Kalaallit Nunaata angallanneq annertusissappat piareersimanissaa aammalu ineriartorneq imartatta avatangiisaat, piniarneq, kulturi najukkamilu inuussutissarsiornikkut soqutigisat sapinngisamik annertunerpaamik ataqqillugit pissasoq.

Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat

Iliuusissanut pilersaarummik suliaqarnermi AC-fuldmægtigip ukioq affaq sulineranut naapertuuttumik, tassa 250.000 kr.-it missaannik, isumalluutini pisariaqartitsisoqassasoq nalilernerqarpoq. Oqartussanik soqutigisaqatigiinnillu attuumassutilinnik ataatsimiinnernut ataqatigiissaarinnermullu aningaasartuutit annikinnerusut aningaasaliissutit pioreersut iluanni matussuserneqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq.

Namminersortunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat

Siunnersuut namminersortunut toqqaannartumik aningaasatigut imaluunniit allaffissornikkut kinguneqassanngilaq. Iliuusissanut pilersaarut tunngavigalugu kingusinnerusukkut suliniuteqartoqassappat, kingunerisassat immikkut nalilersorneqassapput.

Innuttaasunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat

Siunnersuut innuttaasunut toqqaannartumik aningaasatigut imaluunniit allaffissornikkut kinguneqassanngilaq. Iliuusissanut pilersaarut piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu piniarfiit najukkamilu soqutigisat pitsaanerusumik illersorneqarnissaannut kiisalu siumut naatsorsuutiginnissinnaanerup annertunerulernissaanut iluaqutaasinnaavoq.